NORGES KOMMUNISTISKE STUDENTFORBUND

Grunnsirkel

i marxismen–leninismen,
Mao Tsetungs tenkning

Del A

www.akp.no (2024)

INNHOLD:

Forord . . . . . s. 1
1. møte:
Kommunistenes klasseanalyse . . . . . s. 2
2. møte:
Klassestandpunktet . . . . . s. 4
3. møte:
Staten, revolusjonen og proletariatets diktatur . . . . . s. 6
4. møte:
Det kommunistiske partiet. Den demokratiske sentralismen . . . . . s. 9
5. møte:
Enhetsfronten – Dagskampen . . . . . s. 12

1. opplag, sept. -74: 0-3000
Forlaget Oktober A/S – 1974
ISBN 82 - 7094 - 072 - 0

www.akp.no (2024)

FORORD

For første gang har ml-bevegelsen i Norge nå laga en grunnsirkel i marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning (MLM), spesielt beregna på studenter. Dette er et av de mange resultater som etterhvert vil vise seg fordi vi har fått NKS.

Blandt NKS' medlemmer og sympatisører er det politiske nivået svært ujamt. Noen har mange års erfaring, andre er ganske ferske. For å kunne tilfredsstille de ulike behova for skolering, vil vi lage en tredelt grunnsirkel, for etterhvert å komme med ytterligere tilbud. For NKS er det en viktig målsetting å bli en »skole i kommunismen».

Grunnsirkelens del A, som kommer her, tar opp noen sentrale emner i MLM (klasseanalyse, klassestandpunktet, staten, revolusjonen, proletariatets diktatur, det kommunistiske partiet, demokratisk sentralisme, enhetsfronten og dagskampen), som vi synes det er av stor viktighet at progressive tar stilling til. Alt sammen saker hvor kommunismen og ulike former for opportunisme står steilt mot hverandre. Gjennom spørsmålsstillinga håper vi å få fram viktige skilnader på kommunistene og dem som angriper oss fra høyre og »venstre». Diskusjoner på dette vil nok gjøre det lettere for deltakerne i studiegruppene å bestemme seg for hvilken organisasjon som egner seg best til å ta ledelsen i klassekampen.

Del B vil ta for seg marxistisk filosofi, økonomi og Lenins analyse av imperialismen.

Del C vil gå grundig inn på en del av NKS' viktigste oppgaver, sånn som interessekampen og kvinnekampen.

Skulle vi foreslå noe motto for disse studiene måtte det være Stalins ord om at »uten praksis er teorien meningsløs, og uten teori blir praksis blind.»

Studiedeltakerne bør passe seg for spesielt tre feilaktige holdninger til studiene. Den første er å studere løsrevet fra praksis. Vi bør ikke studere for »kunnskapens egen skyld». Men for å drive et bedre politisk arbeid, for bedre å kunne tjene folket. I studiegruppa bør dere diskutere hvordan dere kan bruke egne erfaringer i studiene, og hvordan dere kan anvende det dere lærer i praksis.

Den andre feilaktige holdninga er nær beslekta med den første. Den består i å vikle seg inn i lange, abstrakte og akademiske diskusjoner om mindre viktige ting, istedenfor å gi til kjerna i problemet og studere på levende vis. Dette er en feil som er spesielt utbredt blant studenter.

Den tredje holdninga som må bekjempes er tendensen til ikke å ta studiene alvorlig nok. Skal sirkelen gi fullt utbytte må alle forberede seg godt til møtene ved å lese litteraturen grundig, og ved å tenke gjennom spørsmåla på forhånd. Husk at også studier er klassekamp – ikke alle har forstått det.

For at neste utgaven av denne sirkelen skal bli bedre er det absolutt nødvendig at alle studiegruppene sender inn skriftlig rapport – med *kritikk*. At ros og ris mottas med takk, er i dette tilfelle ingen frase. Finnes det mer velegna litteratur? Var det for mye å studere? Greip spørsmåla det viktigste? Bidro det til diskusjoner? Var sirkelen for dårlig tilpassa studentbehov? osv.

Til slutt vil vi beklage at det ikke vil bli noen billig affære å kjøpe all den litteraturen vi har satt opp. Gruppene bør diskutere dette problemet, og kanskje bli enige om å gå flere kamerater sammen om å kjøpe en del kollektivt.

Lykke til med studiene!

Studieutvalget i NKS.

www.akp.no (2024)

1. møte:
Kommunistenes klasseanalyse.

Mao Tsetung sier: »Hvem er våre fiender? Hvem er våre venner? Dette er et spørsmål av stor betydning for revolusjonen. Grunnen til at alle tidligere revolusjonære kamper i Kina ga så dårlige resultater var at de revolusjonære ikke klarte å forene seg med sine virkelige venner for å angripe sine virkelige fiender.» For å svare på dette spørsmålet må vi foreta en klasseanalyse.

Klassekampen er kjernen i den materialistiske historieoppfatning. »All historie om samfunnene til i dag er historien om klassekamper», skrev Marx og Engels i det kommunistiske manifest. Vi må analysere hvilke klasser det er som står mot hverandre og hva som utgjør en klasse.

Marx sier at klasser er store grupper med et felles forhold til produksjonsprosessen. Lenin konkretiserte dette i tre punkter, der det første punktet er det primære: eiendomsforholdet til produksjonsmidlene, posisjon i arbeidets samfunnsmessige organisering (det vil si makt til å bestemme over sin egen posisjon i produksjonen og ellers i samfunnet) og andel av den samfunnsmessige rikdom (inntektens størrelse) og måten denne andelen oppnås på (for eksempel som lønn eller renteinntekt). Vi kan også si at klasser er grupper som har felles økonomiske eksistensbetingelser (Marx, Louis Bonapartes attende brumaire).

Hos Marx er altså klassene utledet av den økonomiske analysen. Og Marx innleder denne analysen med å undersøke varen. Enhver vare er for det første en ting som ved sine egenskaper tilfredsstiller et eller annet menneskelig behov. Varens nyttighet gir den en *bruksverdi* **Varens** *bytteverdi* – eller bare dens verdi – er et kvantitativt forhold som ulike bruksverdier av en art byttes mot bruksverdier av en annen art. Hvordan er det mulig å måle ulike varers bytteverdi? Ved å se på hva alle varer har felles – og det er at de er arbeidsprodukter. Varens bytteverdi er bestemt av den mengde samfunnsmessig nødvendig arbeid som er gått med til å produsere den, altså antall arbeidstimer med gjennomsnittlig arbeidsintensitet og gjennomsnittlig redskapsnivå.

Grunnlaget for all kapitalistisk produksjon er at når kapital investeres i produksjon av varer, får kapitalisten igjen mer kapital enn det han investerte. I selve produksjonsprosessen skapes det en merverdi: Kapitalisten har brukt et visst kvantum penger til innkjøp av maskiner, råstoffer, hjelpestoffer og til å betale arbeiderne. Disse pengene forvandles dermed til kapital. Gjennom produksjonsprosessen overføres verdien av disse varene til det ferdige produktet. Når det er mulig å selge dette med profitt må grunnen være at en av varene overfører mer enn sin egen verdi til det ferdige produkt. Denne varen er arbeidskraften. Arbeidskraftens verdi blir i likhet med alle andre varers verdi bestemt av den arbeidstid som er nødvendig for å produsere, altså også å reprodusere denne artikkel. Verdien av arbeidskraften blir altså lik den arbeidstid som er nødvendig for å produsere de livsmidler som arbeideren trenger for å utføre arbeidet. Dermed har vi bestemt arbeidskraftens bytteverdi, det vil si lønnas størrelse. Men i løpet av arbeidsdagen produserer arbeideren en verdisum som er større enn arbeidskraftens bytteverdi, fordi det er bruksverdien av arbeidskraften som utnyttes i produksjonen. All merverdi skapes av arbeiderklassen og tilranes av kapitalistklassen. Derfor sier vi at den grunnleggende motsigelsen under kapitalismen går mellom arbeid og kapital eller sagt på en annen måte: mellom kapitlistklassen og den klassen som er tvunget til å selge arbeidskraften sin for å overleve – proletariatet.

www.akp.no (2024)

Vi har kommet fram til den grunnleggende motsigelsen ved å analysere kapitalismens grunntrekk, dens vesen. Men denne analysen er ikke tilstrekkelig. Vi må også se på hvordan den grunnleggende motsigelsen setter seg gjennom konkret – det vil si historisk – etter hvert som kapitalismen utvikles og forandres. Under frikonkurransekapitalismen gikk hovedmotsigelsen mellom borgerskapet og proletariatet mens den nå går mellom monopolborgerskapet (med stor- og mellomborgerskapet som sine allierte) på den ene sida og det arbeidende folket med arbeiderklassen i spissen på den andre. Under monopolkapitalismen er altså monopolborgerskapet skilt ut fra det øvrige borgerskapet som en egen klasse.

Ut fra den grunnleggende motsigelsen er lønnsarbeiderklassen den klassen som mest konsekvent bekjemper kapitalens diktatur og går inn for revolusjonen. Men »kapitalistene tilraner seg også verdier skapt av grupper som ikke er lønnsarbeidere, spesielt bønder og fiskere.» (AKPs partibok). Alt i forrige århundre skrev Marx: Under kapitalismen »ligger forskjellen mellom utbytting av bøndene og utbyttingen av det industrielle proletariat bare i formen. Utbytteren er den samme: kapitalen. Den enkelte kapitalist utbytter de enkelte bønder ved pantelån og åger, kapitalistklassen utbytter bondeklassen ved statsskattene.» (Marx: Klassekampen i Frankrike).

Forskjellen mellom arbeidere og bønder er at bøndene eier produksjonsmidler. Men de har ikke lønnsarbeidere til å arbeide for seg. De arbeider sjøl med sine produksjonsmidler og utbytter derfor ikke andre. Både bønder og arbeidere blir utbyttet: De mottar en liten del av den samfunnsmessige rikdom og har en lav plassering i den samfunnsmessige arbeidsdelinga. Det er altså ikke nok å se på eiendomsforholdet til produksjonsmidlene for å bestemme forholdet mellom klassene og i hvilken klasse en person hører til. For eksempel består ikke monopolborgerskapet bare av monopolkapitalister. Også ledende byråkrater, teknokrater og administratorer i staten og monopolkapitalistiske bedrifter tilhører monopolborgerskapet. (Her kommer spørsmålet om DNA/LO-ledelsen inn).

En klassemessig bestemmelse av studentene byr på spesielle problemer. Studentene som gruppe er ingen klasse. Det er tre faktorer som bestemmer vår klassemessige tilknytning: Vi må analysere hvilke klasser massene av studentene rekrutteres fra. Vi må se på hvilke klasser vi kommer til å tilhøre når vi er ferdig med studiene. Og til slutt må vi undersøke forholda i studietida hvor vi blir angrepet av Statens utdanningspolitikk. Gjennom analysen av hvem den felles fienden er, kan vi avgjøre hvem som er våre allierte i kampen.

Spørsmål:

1. Hvorfor må arbeiderklassen være den ledende klassen i dagskampen og i kampen for sosialismen?

2. Hvilke andre klasser og lag kan arbeiderklassen alliere seg med i dagskampen og i kampen for sosialismen? Diskuter spesielt bøndenes, småborgerskapets og studentenes rolle.

3. Hvilke klasser og lag utgjør folkets fiender? Er LO/DNA-ledelsen en del av monopolborgerskapet eller er de »degenererte arbeiderledere» slik SV hevder?

Litteratur:

»Klassene i Norge». Partiboka til AKP (m-l), s. 17 – 21.

»Finns det klasser i Norge?» 2. møte i AKP(m-l)s studiesirkel.

NKSs plattform.

Tilleggslitteratur:

Marx/Engels: »Det kommunistiske manifest», kapittel 1.

www.akp.no (2024)

2. møte: Klassestandpunktet.

Hvorfor har m-l-bevegelsen alltid lagt vekt på spørsmålet om klassestandpunktet?

Vi lever i et klassesamfunn der klassene kjemper mot hverandre. Ingen er nøytral i klassekampen, i vår praksis og våre handlinger tjener vi enten herskerklassen eller det arbeidende folket. Mao sier det slik: »I klassesamfunnet står hvert enkelt menneske i en bestemt klassemessig stilling, og det finnes ikke en eneste tanke som ikke har klassestempel». Dette må vi ta konsekvensen av, det blir et spørsmål om valg, ikke bare en gang, men mange ganger.

Å stå på arbeiderklassens standpunkt er sentralt i teorien vår. Begynner vi å vakle på spørsmålet om klassestandpunktet, så hjelper all verdens teorier oss lite. Vi spør alltid for hvem, hvem har interesse av dette.

Derfor henger klassestandpunktet uadskillelig sammen med handlinger, praksis. Mao sier om den marxistiske filosofi at den har to fremtredende kjennetegn. Det ene er dens klassekarakter, det erklærer åpent at den dialektiske materialismen står i proletariatets tjeneste. Og det andre kjennetegnet er dens praktiske karakter. I »Om praksis» tar Mao for seg hvordan vi får kunnskap om verden. »Bare sosial praksis kan være kriteriet på sannhet». Vi har tatt med denne artikkelen fordi praksisen vår sjølsagt er overordna all verdens talemåter. Men *hva slags praksis*, det henger igjen nøye sammen med klassestandpunktet.

I denne forbindelse hevder venstreopportunistene (KUL) at dette med klassestandpunktet er noe subjektivt, og at subjektivitet ikke har plass i den sosialistiske teori og vitenskap.

De ser ikke at klassestandpunktet er uløselig knytta til ens samfunnsmessige praksis. Mao har behandla dette spørsmålet: Idealistene ser på viljen som det avgjørende, handlingen blir helt underordna. De mekaniske materialistene derimot ser på viljen som helt uvesentlig og handlingen blir det avgjørende. Dette siste standpunktet finner vi igjen i venstreopportunistenes avvisning av klassestandpunktet som noe subjektivt. Vi dialektiske materialister, sier Mao, vi går inn for viljens og handlingens enhet.

Typisk er også venstreopportunisten Ebbings syn på klassestandpunktet: Et solid klassestandpunkt er ensbetydende med teoretisk skolering. Men han spør ikke *hvem* skal teorien tjene.

Vi har nok av eksempler på folk med mye teoretisk skolering, men som har forlatt klassestandpunktet. Og se på en arbeider, som tjener sin klasse på jobben og i fagforeninga, som står solidarisk med sin klasse mot kapitalen (f.eks. i en streik), har han et dårlig klassestandpunkt fordi han ikke har lest Das Kapital?

Et proletært klassestandpunkt er altså å stå på arbeiderklassens standpunkt og tjene den i sine handlinger. Men vi må skille mellom klassestandpunktet og grader av politisk bevissthet, som er to forskjellige ting. Vi kan ha et bra klassestandpunkt og samtidig gjøre mange feil, p.g.a. lav bevissthet og uerfarenhet. Her kommer partiets rolle som arbeiderklassens organiserte fortropp inn.

Vi sier at praksis er uløselig knytta til klassestandpunktet. Og en riktig praksis er ikke noe som kommer av seg sjøl selv om klassestandpunktet er solid. »Om praksis» og »Forbedre våre studier» tar opp dette. De viser at vi stadig må endre våre teorier og handlinger for å oppnå en stadig riktigere praksis.

Det proletære klassestandpunktet er

www.akp.no (2024)

formulert i parolen »Tjen folket». Og for å kunne tjene folket må vi ta utgangspunkt i folkets behov, og vi må lære av massene. »Uansett hvor aktiv den ledende gruppa er, vil hele aktiviteten utarte til et fruktesløst strev av en liten hop personer, dersom det ikke er noe samband mellom den ledende gruppas aktivitet og massenes aktivitet» (Mao). Å skille seg fra massene ved å opptre allvitende og ufeilbarlig er en kommunist fremmed.

Spørsmål til diskusjon.

1. Marx har sagt: »Filosofer til nå har fortolket verden, det det gjelder er å forandre den». Diskuter hvordan gruppas medlemmer kan kombinere studier med politisk praksis.

2. Mao har sagt: »Enhver tenkemåte har uten unntakelse et klassestempel». Diskuter dette og konkretiser på daglige spørsmål som f.eks. kvinnesyn, sjuskete klesdrakt, stort alkoholforbruk, folk som vil skille seg ut for en hver pris.

3. Mao har sagt: »Hva kan tjene som kriterium på at et ungt menneske er en revolusjonær? Hvilken målestokk skal en bruke når det gjelder et slikt ungt menneske? Det finnes bare ett kriterium, nemlig om han er villig til å smelte sammen med arbeidernes og bøndenes brede masser og om han gjør det i praksis. Hvis han er villig til å gjøre det og faktisk gjøre det, da er han en revolusjonær. Hvis han i dag vil slutte lag med arbeider- og bondemassene, så er han i dag en revolusjonær. Men hvis han i morgen ikke vil gjøre dette, eller går inn for å undertrykke det jevne folk, da er han allerede blitt en reaksjonær eller en kontrarevolusjonær».
Hva betyr det i praksis for oss som studenter å stille oss på arbeiderklassens side i klassekampen?

Litteratur:

»De tre mest leste», dvs. Den dumme gamle mannen som flyttet fjellene (s. 234 – 236), Tjen folket (s. 227 – 228), Til Norman Bethunes minne (s. 131 – 132). Om praksis (s. 48 – 63).

Tilleggslitteratur:
Forbedre våre studier (s.145 – 153).
Sidehenvisningene er til Maos Verker i utvalg. Artiklene finnes dessuten som enkelthefter.

www.akp.no (2024)

3. møte:
Staten, revolusjonen og proletariatets diktatur.

Hvert av disse spørsmåla er svært viktige og omfattende, og kunne sikkert aleine vært emne for et møte. Når vi her vil behandle spørsmåla under ett, er det både av praktiske grunner (sirkelens omfang) og fordi det eksisterer en nøye sammenheng mellom disse spørsmåla. En kan si at vilkåret for å forstå nødvendigheten av arbeiderklassens væpna revolusjon og proletariatets ,diktatur springer ut av korrekt forståelse av statens oppståen, utvikling og karakter.

Kommunistenes teori om staten, revolusjonen og proletariatets diktatur er bygd på vitenskapelige oppsummeringer av historia og av arbeiderklassens kamperfaringer. I dag er arbeiderklassens og folkets kamp i framgang. En riktig kunnskap og teori om disse spørsmåla er nødvendig for å ha en riktig strategi for sosialismen, og det betyr igjen folkets frigjøring eller folkets undertrykking og død. (Eks. Chile.)

Hva er staten?

Vi snakker ofte om staten som bare *en* ting. I virkeligheten består staten av flere deler eller institusjoner. I Norge er trulig statens viktigste deler: Regjeringa, administrasjonsapparatet, Stortinget, politi, militær og rettsvesen.

Statens allmenne, historiske karakter har Lenin uttrykt slik: »Staten er en maskin til å opprettholde en klasses herredømme over en annen» (Staten og revolusjonen, s. 24). Staten har klassekarakter, og *kjerna* i den er voldsapparatet. Staten kan ikke eksistere uavhengig av klassene.

Men er det slik at staten alltid har klassekarakter, eller er det bare tilfelle for despotiske føydal- eller fascistregimer? Vi siterer Lenin igjen: »Likegyldig hvilke former en republikk, om den er aldri så demokratisk, dekker seg bak, hvis den er en borgerlig republikk... så er denne staten en maskin for noen menneskers undertrykkelse av andre. (Staten og revolusjonen, s. 35). Dette gjelder også i Norge – en kapitalistisk stat av borgerlig-demokratisk type. Her kan folket stemme, men det er monopolkapitalen som bestemmer politikken.

Den voldelige revolusjonen og proletariatets diktatur

Staten er et organ for klasseherredømme, og et resultat av uforsonlige klassemotsetninger i samfunnet. Ut fra dette, »så er det klart at frigjøringen av den undertrykte klasse er umulig ikke bare uten voldelig revolusjon, men heller ikke uten tilintetgjøring av det apparatet for statsmakten som den herskende klasse har skapt...» (Staten og rev. s. 44)

Det har aldri hendt at noen herskende klasse frivillig har gitt fra seg makta. Så også med monopolkapitalen. Proletariatet må være forberedt på å gjennomføre sin maktovertakelse med våpen i hånd, fordi, som Mao sier, »All makt springer ut av et geværløp».

I SFs prinsipperklæring kan vi lese: »SF vil arbeida for å sikre ein fredeleg overgang til sosialismen....» I et studiehefte, »Veien til sosialismen», fra samme parti, leser vi på s. 3: »Å forkynne nødvendigheten av væpnet revolusjon i dagens Norge kan bare skade sosialismens muligheter.» På neste side i heftet innrømmes det ganske riktig at ingen sosialistisk revolusjon er blitt gjennomført uten bruk av vold eller makt. »Men ingen av disse revolusjoner er blitt gjennomført i land som samsvarte med teorien, og ingen av dem er gjennomført i land med en rimelig likhet med Norge.» Underforstått: Arbeiderklassens internasjonale erfaringer

www.akp.no (2024)

bryr vi oss derfor ikke om. SFs borgerlige forhold til arbeiderklassens bruk av vold mot sine undertrykkere kommer særlig grotesk til uttrykk på s. 26 i heftet: »En fredelig overgang er mulig, *særlig* i et land som Norge, selv om faren for at borgerskapet eller utenlandsk imperialisme griper til vold er til stede også her. I såfall må folket forsvare seg og det sosialistiske samfunnssystem med *motvold.* Men sosialister må ikke forkynne voldens nødvendighet.»

Vi kommunister håper også sjølsagt at revolusjonen skal bli ublodig, at den skal foregå uten militær kamp osv. Den sikreste garanti for at det skal skje, er ei sterk væpna arbeiderklasse. Men hva om SFs ønskedrømmer ikke slår til, om borgerskapet og imperialistene nekter å gi fra seg makta, og mobiliserer sitt voldsapparat mot arbeiderklassen? Jo, da og først da skal folket få »forsvare seg.... med motvold.» Dette er forræderi mot arbeiderklassen. Det er å overgi den til den samme skjebne som ramma titusenvis av chilenske kamerater høsten 1973.

Akkurat som SF klamrer også det »marxist-leninistiske» NKP seg til myten om den »fredelige utviklinga». (Om disse partiers forhold til marxismen er det skrevet utførlig og bra i Oktoberboka »Hvor går SV» av Allern, Steigan m.fl.)

Opp mot dette vasne og borgerlig-liberale pratet skal vi sitere Marx/Engels fra Det kommunistiske manifest: »I det vi har skissert de mest allmenne fasene i proletariatets utvikling, har vi fulgt den mer eller mindre skjulte borgerkrig innafor det bestående samfunn fram til det punkt hvor den *bryter ut i åpen revolusjon* og proletariatet grunnlegger sitt herredømme ved å *styrte borgerskapet med vold.»* Under Paris-kommunen skreiv Marx (Staten og rev., s. 74): »... jeg sier at den franske revolusjonens neste forsøk blir: ikke lenger som hittil, å overføre det byråkratisk-militære maskineri fra en hånd til en annen, *men å bryte det i stykker,* og dette er forutsetningen for enhver virkelig folkerevolusjon på kontinentet.» Som vi ser var Marx minst 100 år forut for visse »sosialister» og »kommunister» som beskriver revolusjonen som en »demokratisering» av storborgerskapets stat og voldsapparat.

Hva bør arbeiderklassen og dens allierte gjøre når de har styrta borgerskapet og knust dets voldsapparat. Skal de legge ned våpna og erklære staten for avskaffa? Sjølsagt ikke, for sjøl om borgerskapet er militært beseira og etterhvert blir fratatt makta over produksjonsmidla, vil de hele tida streve etter å gjenvinne sin status som herskende klasse. De vil ta kontakt med sine allierte i utlandet, organisere kontrarevolusjonære tiltak. De vil hele tida forsøke å spre sin reaksjonære ideologi, samtidig som vi vet at det under sosialismen kan utvikle seg nye borgerlige element som vil forsøke å ta makta (jfr. Krustsjov). Klassekampen vil derfor måtte fortsette i svært lang tid etter at proletariatet har tatt makta. Marx: »Mellom det kapitalistiske og det kommunistiske samfunn ligger perioden med det førstes revolusjonære omdannelse til det andre. Til det svarer også en *politisk overgangsperiode, hvis stat ikke kan være annet enn proletariatets revolusjonære diktatur.»* (Kritikk av Gothaprogrammet).

Proletariatets stat er altså et klasseherredømme, akkurat som borgerskapets stat er det. Det er et herredømme som opprettholdes ved at proletariatet bruker vold mot borgerskapet, og at det er et herredømme ubundet av lover.

Gamle og nye revisjonister har prøvd å dekke over sitt svik mot arbeiderklassen ved å »bortforklare» eller »glemme» proletariatets voldelige revolusjon og proletariatets diktatur. Derved har de gått bort fra selve kjernen i marxismen. Lenin sier: *»Bare den er marxist som utstrekker anerkjennelsen av klassekampen til anerkjennelsen av proletariatets diktatur.*

www.akp.no (2024)

Dette er den dypeste forskjell mellom marxismen og den vanlige små- (såvel som stor-) borgeren.» (Staten og rev.) Videre samme sted: »Kjernen i MarX's lære om staten er bare blitt mestret av dem som forstår at en enkelt klasses diktatur er nødvendig ikke bare for ethvert klassesamfunn i sin alminnelighet, ikke bare for proletariatet som har styrtet borgerskapet, men også for *hele den historiske periode* som skiller kapitalismen fra det »klasseløse samfunn», fra kommunismen.» (Alle uthev. er våre.)

Spørsmål til diskusjon:

1. Er det riktig at staten er et redskap for monopolkapitalen, eller er det slik som enkelte folk sier at staten kan stå over klassene?
Hvorfor gjennomfører staten visse sosiale tiltak, som bygging av sjukehus, aldershjem, skoler sjuketrygd, osv.?

2. Diskuter om statens klassekarakter betyr at vi må være forberedt på væpna revolusjon. Trekk inn historiske erfaringer, f.eks. Chile. Er det grunnleggende forskjeller mellom Norge og Chile? Er spørsmålet om revolusjon viktig nå? (Jfr. SF: »Framtida vil vise....»)

3. Er overgang til statsdrift (»sosialisering», deprivatisering») en brukbar strategi for sosialismen, slik SV og AP hevder. Prøv å trekke inn erfaringer fra Norge og andre Kapitalistiske land.
Hvordan bør vi vurdere spørsmålet om statsovertakelse/statsdrift av bedrifter, ressurser osv.?

4. Kan det finnes sosialisme uten proletariatets diktatur – kan folket styre politikken uten å undertrykke kapitalistene? Hvorfor var f.eks. prol. dikt. nødvendig i Russland etter Oktoberrevolusjonen?

Litteratur:

V.I. Lenin: Staten. Hefte utgitt på Oktober forlag (utsolgt) også utgitt av Marxist-leninistisk forlag, Danmark, 1973.
Tron Øgrim: Proletariatets demokratiske diktatur. Oktoberhefte.

Tilleggslitteratur:
»Hvor går SV? Reform eller revolusjon?» Av Pål Steigan, Sigurd Allern m.fl. s. 24 – 4? og s. 49 – 70. Anbefales!

www.akp.no (2024)

4. møte:
Det kommunistiske partiet. Den demokratiske sentralismen.

»Skal det bli noen revolusjon, må det finnes et revolusjonært parti. Uten et revolusjonært parti, uten et parti som bygger på den marxist-leninistiske revolusjonære teorien og som er av marxist-leninistisk revolusjonær type, er det umulig å lede arbeiderklassen og de breie folkemassene i kampen for å knuse imperialismen og dens lakeier». ((Mao: »Revolusjonære krefter i verden, foren dere, kjemp mot imperialistisk aggresjon.» (nov. 1948)) I kampen under kapitlismen, i den sosialistiske revolusjonen og under utviklinga av et sosialistisk Norge, trengs et kommunistisk parti til å lede og koordinere arbeiderklassen og det arbeidende folkets kamp. Et parti som foruten å være en del av arbeiderklassen, er klassens fortropp, dens høgeste form for organisering. Den organisasjonen som evner å ta den politiske ledelsen i det arbeidende folkets øvrige organisasjoner.

Det er det kommunistiske partiets oppgave å ta ledelsen i dagskampen. Spontanisme eller opportunistisk ledelse fører ofte til nederlag. Men samtidig propaganderer partiet vegen videre fram mot revolusjon og proletariatets diktatur.

Når det gjelder den sosialistiske revolusjon finnes ingen eksempler på at den kan lykkes uten et kommunistisk parti i spissen.

Tar vi t.eks. den revolusjonære situasjonen i Europa etter 1. verdenskrig, var det bare den russiske oktoberrevolusjonen som seira. Sjølsagt lå de objektive forholda der spesielt godt til rette, men også i Tyskland, Findland og Ungarn kunne de revolusjonære opprøra ført fram om de hadde vært leda av partier som var av bolsjevikisk type, såvel politisk som organisatorisk. Chile er et ferskere eksempel.

I Norge er monopolborgerskapet og dets stat godt organisert med svære økonomiske midler, militærvesen, politi, massemedia osv. Ingen grunn til å tru at spontanisme eller »massepartier», manøvreringstunge og uten evne til illigal kamp, kan lede det arbeidende folket til makta i Norge heller.

Erfaringene fra de sosialistiske statene viser at også utviklinga av sosialismen krever et kommunistisk parti i ledelsen. Politikk, økonomisk, ideologisk, kulturelt og noen ganger militært fortsetter klassekampen, kampen mellom de to linjene – og det er fare for revisjonisme. Kulturrevolusjonen i Kina t.eks. utløste store krefter i massene nettopp ved Partiets riktige ledelse. Kinesernes konsekvente bruk av masselinja, kulturrevolusjonen – og en rekke tiltak mot politisk degenerering og byråkratisering, viser at det finnes gode våpen mot at revisjonismen skal erobre samfunnet gjennom posisjoner i Partiet.

Hvilke egenskaper er det så som setter et kommunistisk parti i stand til å ta på seg de store oppgavene som er nevnt?

Det viktigste er sjølsagt at det er væpna med den vitenskaplige sosialismen, slik Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao har sammenfatta arbeiderklassens erfaringer fra mer enn 100 års klassekamp – og at det greier å tillempe de allmenne prinsippene på de konkrete forholda det kjemper under. Men det kommunistiske partiet skiller seg også ved sin organisering fra alle borgerlige og småborgerlige partier. Organisasjonsmåten er tilpassa klassekampens behov. Organisasjonsprinsippet er den demokratiske sentralismen. Fra mange opportunister hevdes det at den demokratiske sentralismen er en finere betegnelse på meningstvang.

I virkeligheten er demokratisk sentralisme arbeiderklassens egen organisasjons-

www.akp.no (2024)

måte. Kommunistene har gitt prinsippene den mest bevisste utforminga. Ved streikekamper t.eks. rår et utstrakt demokrati kombinert med streng disiplin. Kollektivt diskuteres utviklinga av streiken, de fleste deltar i organiseringa av kampen. Enhet hersker utad, sjøl om det kan være uenighet i foreninga. Overfor streikebrytere tas de hardeste midler i bruk – om ikke overtalelser nytter.

Hvordan kan vi påstå at et kommunistisk parti samtidig er mest demokratisk, og har sterk ledelse og hard disiplin? »I folkets rekker er demokrati i samsvar med sentralisme og frihet med disiplin. Det er de to motsetningene innen en eneste enhet, som er både motstridende og enhetlig, og vi må ikke ensidig legge vekt på det ene og fornekte det andre. I folkets rekker kan vi ikke unnvære frihet, men vi kan heller ikke unnvære disiplin. Vi kan ikke unnvære demokrati, men heller ikke sentralisme. Det er denne enheten mellom demokrati og sentralisme, mellom frihet og disiplin som utgjør vår demokratiske sentralisme». ((Mao: »Om den riktige behandlinga av motsigelser i folket.» (1957)).

La oss ta demokratiet først: Gjennom politiske studier og politisk praksis settes hvert enkelt medlem istand til bevisst å være med i utviklinga av linja. Ingen kan manipulere bort flertallet fordi de »forvalter all kunnskapen.» Alle velges til verv og gis oppgaver etter kadervurderinger hvor politisk styrke og svakhet blir analysert. Det blir vanskelig å trenge seg fram til lederposisjoner ut fra ønsket om å tjene egne interesser. Metoden med kritikk og sjølkritikk brukes flittig. Ingen skal få sitte på et partikontor og råtne bort i fred. Enhver skal få vurdert sin innsats i folkets tjeneste på materialistisk vis. Det er nødvendig for å gå framover politisk. Partidiskusjonene blomstrer og er mer grundig enn i noen andre partier.

Men partidemokrati er ikke noe mål i seg sjøl – organiseringa skal effektivt tjene de politiske målsettingene. Et kommunistisk parti skal ha jernhard disiplin, tufta på politisk overbevisning. Denne står i motstrid til, og tjener det arbeidende folkets interesser bedre, enn den blinde kadaverdisiplin som er bygd på underdanighet.

For kommunistiske partier gjelder de 4 prinsippene for disiplin som Mao har sammenfatta: »1. Enkeltpersoner må underordne seg organisasjonen. 2. Mindretallet må underordne seg flertallet. 3. Lavere instanser er underordna de høgere, 4. Hele partiet er underordna sentralkomiteen. Den som krenker reglene for partidisiplin, undergraver partiets enhet.» Kinas kommunistiske partis plass i den nasjonale krigen (1938). Disse prinsippene kan sammenfattes i at *delen skal underordnes helheten.* Ingen særstandpunkter skal prioriteres over Partiets og arbeiderklassens interesser. Også i kommunistiske masseorganisasjoner som NKS forsøkes prinsippene tillempa. *Enkeltpersoner skal underordne seg organisasjonen.*

Et eksempel: Hvis det i forbindelse med tariffoppgjøret fattes vedtak om å dele ut løpesedler utafor fabrikkportene, kan ikke en kamerat nekte ved å si »nei jeg er trøtt om morran» eller »jeg er uenig i 25 % kravet så jeg vil heller ha en annen oppgave». Det betyr sjølsagt ikke at en skal la være å vurdere personlige motsigelser og problemer. »Du har 3 mil å sykle – vedtak på at du slipper i morra».

Mindretallet må underordne seg flertallet. Et eksempel: Et smålag har i samråd med et storlagsstyre bestemt å mobilisere til husokkupasjon. Kvelden før er det et storlagsmøte som går gjennom taktikken for okkupasjonen. Her kommer det fram et mindretall er mot hele okku-

www.akp.no (2024)

pasjonen. Om de da ikke bøyer seg for flertallet og deltar lojalt vil det spre forvirring blant de uorganiserte, og kjører de uenigheten utad vil det bli et godt argument i borgerskapets hets. Et annet eksempel fra historia: 1917 i Sovjet mente sentralstyremedlemmene Sinovjev og Kamenjev at landet var for tilbakeliggende for sosialismen – og gikk mot den sosialistiske revolusjonen. De var i sin fulle rett til å kjempe for dette feilaktige standpunktet i Partiet, men gikk åpent borgerskapets ærend, ved å propagandere mot oktoberrevolusjonen utad.

Lavere instanser er underordna høgere. Hele partiet er underordna sentralkomiteen. Se i NKSs vedtekter for hva vi mener med høgere og lavere instanser. I klassekampen hender det ofte at sjøl viktige beslutninger må tas raskt. For eksempel: I Camaraaksjonen måtte medlemmer av AKPs sentralkomite raskt ta stilling til hvordan partiet skulle stille seg til aksjonen. Det ville vært fullt mulig å reise storm mot den taktikken som ble valgt og forlange nytt vedtak, eventuelt nytt Landsmøte for å kaste de ansvarlige. Men ingen grunnorganisasjon kunne på egenhånd begynne å kjøre SV eller KUL linje eksternt. Det ville heller ikke være tillatt å lage *fraksjon* for å propagandere sitt syn på tvers av de vanlige diskusjonskanalene i Partiet.

I klassekampen må det prioriteres skarpt mellom oppgavene. Bagatelldiskusjoner på medlemsmøtene t.eks., saboterer demokratiet og handlingsevnen

I praktiseringa av den demokratiske sentralismen må de kommunistisk organisasjonene kjempe mot byråkratiske avvik og mot ultrademoktatisme. Vi må passe oss for ikke å bli som DNA og NKP hvor politikken stort sett utformes på toppen og tres nedover hue på medlemmene. Et aktuelt eksempel på hvordan medlemmene kan frarøves rettighetene sine er måten 1. mai-saka blei behandla i Oslo SV, 1974. Vi er heller ikke interessert i uforpliktende prateklubb, uten evne til å ta initiativ i klassekampen.

Kamerater! I Norge har vi et kommunistisk parti, AKP(m-l). Det har allerede nå være ledende på en rekke felter i klassekampen, vi må være med å styrke det som arbeiderklassens organiserte fortropp og som en del av klassen. Styrking av NKS er en bra måte å gjøre dettte på.

Spørsmål:

1. Mao har sagt: »skal det bli en revolusjon må det finnes et revolusjonært parti». Diskuter den allmenne lærdommen han sammenfatter her.

2. Hvorfor er demokratisk sentralisme en vødvendig organisasjonsform for en marxistisk kamporganisasjon? Vurder andre former: Byråkratisk sentralisme (DNA) og ultrademokratisme (gamle SF og anarkistene) – og diskuter hva avvik fra organisasjonsprinsippene betyr for kampevnen vår.

3. Diskuter de rettighetene og pliktene den demokratiske sentralismen gir medlemmene i NKS.

Litteratur:

Stalin: Partiet i »Leninismens grunnla»Fås i dansk utgave.
Mao: »Partrtidisiplin» og »Partidemokrati» (s. 110 – 112 i »Skrifter i utvalg». En del av de viktigste sitatene står under kap. om »Disiplin» i sitatboka – og egner seg godt til sitatstudier.
NKS vedtekter. Tillegslesning: »Arbeiderklassen og kampen for et revolusjonært parti» i AKP-sirkelen. Går på norsk historie.

www.akp.no (2024)

5. møte:
Enhetsfronten – Dagskampen.

Istedenfor ei vanlig presentasjonsinnleiing trykker vi til dette møtet om igjen en utmerka artikkel som sto i »Hva må gjøres» nr. 2–1974. (Avisa til NKS). Denne artikkelen blir dermed viktig studielitteratur til møtet. Det finnes avsnitt i artikkelen som strengt tatt ikke hører med til dagens emne, men som det p.g.a. sammenhengen ville være dumt å klippe vekk.

La oss ta utgangspunkt i at vi kommunister er *revolusjonære* sosialister. Vi har en strategi for sosialisme i Norge som grovt sett går ut på en *væpnet* arbeiderklasse, alliert med andre revolusjonære klasser, lag og grupper, må *knuse* den borgerlige staten og opprette sin egen stat. Denne staten vil i Norge måtte bli et *proletariatets diktatur,* (ikke f.eks. et »anti-monopolistisk demokrati» som NKP hevder.)

AKP(m-l) og Norges Kommunistiske Studentforbund slår fast at det trengs »tre strategiske våpen» for å sette denne strategien ut i livet. For det første en *enhetsfront* av alle revolusjonære klasser, lag og grupper. For det andre en *folkehær,* – at folket er væpnet. For det tredje et *marxist-leninistisk parti.* De norske kommunistene har i dag nådd sitt første strategiske mål: danningen av det kommunistiske partiet i Norge. I dag er det først og fremst kampen for enhetsfront av alle revolusjonære klasser, lag og grupper, som den norske kommunistiske bevegelsen stiller på dagsordenen.

ALLIERTE I REVOLUSJONEN.

Hva er enhetsfronten egentlig for noe? Enhetsfronten er et svært konglomerat av partier, masseorganisasjoner, tverrpolitiske bevegelser, aksjonsenheter og uorganiserte aktive som har sin hovedinnretting *mot monopolkapitalen og imperialismen,* dvs. mot folkets fiender. Altså: Det er en misforståelse at enhetsfronten er (eller kan være) *en* organisasjon eller bevegelse.

Vi skal stille spørsmålet om hva som er enhetsfrontens betydning i revolusjonen, men først må vi spørre: Hva *er* en revolusjon for noe?

En sosialistisk revolusjon betyr at arbeiderklassen i forbund med sine allierte griper den politiske makta i samfunnet.

Dette kan bare skje ved at den særskilte organisasjonen monopolkapitalen organiserer for å holde seg ved makta – *staten* – blir knust, og erstattet med en stat av ny type: proletariatets diktatur.

En slik omveltning kan ikke skje når som helst. Lenin peker på at det trengs en *revolusjonær situasjon.*

En slik situasjon oppstår

»1) Når det er umulig for de herskende klassene å opprettholde sitt herredømme uten noen forandring; når det er en krise, i en eller annen form, i »overklassen», en krise i den herskende klassens politikk, som leder til en splittelse der de undertrykte klassenes misnøye og indignasjon bryter fram. For at en revolusjon skal finne sted, er det vanligvis utilstrekkelig at 'underklassen ikke ønsker' å leve på den gamle måten, det er også nødvendig at 'overklassen er ute av stand' til å leve på den gamle måten; 2) når de undertrykte klassenes lidelser og nød er vokst seg mer akutte enn vanlig; 3) når det, som følge av de nevnte årsakene, er en betydelig vekst i aktiviteten til de masser som i »fredstid» lar seg robbe uten å klage, men som i opprørske tider blir trukket, både av alle krisens omstendigheter, og av overklassen' selv inn i uavhengig historisk handling . . . . .» (Lenin: The Collapse of the second International, Collected Works bnd. 21, vår oversettelse.)

www.akp.no (2024)

I en slik revolusjonær situasjon spiller enhetsfronten en avgjørende rolle som det viktigste *organiserte* uttrykket for den revolusjonære massebevegelsen. Uten enhetsfront vil det revolusjonære partiet lett bli isolert fra massene, arbeiderklassen lett bli isolert fra sine allierte osv. I dette ligger enhetsfrontens betydning som *strategisk* våpen i revolusjonen.

ENHETSFRONT I DAG

Hvordan skal vi i dag bære oss ad med å bygge en enhetsfront som kan spille en slik rolle i en revolusjonær situasjon? Er hovedframgangsmåten blant studentene å opprette »revolusjonære» front-organisasjoner i dag, – f.eks. Norsk Revolusjonær Studentunion, Revolusjonære kvinners front Historie-studentenes Forening til Proletariatets Diktaturs fremme .... osv? Vi trur de fleste innser at denne »metoden» ikke duger.

Kanskje mener noen den rette metoden er først å opprette brede fronter, for deretter å fremme forslag om først »antikapitalistisk», så »sosialistisk» og til slutt »revolusjonær» plattform. – Og så, når 51 % av folket er med i slike »revolusjonære» fronter, kan det kommunistiske partiet klemme til å gripe makta .... Er det slik kampen for sosialistisk revolusjon skal føres? Neppe det. Og det er denne artikkelens formål å knekke noen slike misforståelser.

Kampen for massenes umiddelbare og best forståtte interesser, dvs. dags-kampen er en hovedoppgave i kampen for enhetsfronten i dag. Erfaring fra kamp for egne interesser er tusen ganger mer verdt enn tusen løpesedler for folks bevissthet. Mao peker på noe helt fundamentalt når han spør:

»Hvor kommer de riktige tanker fra? Faller de ned fra himmelen? Nei. Er de nedlagt i bevisstheten fra fødselen av? Nei. De kommer fra den sosiale praksis og fra den alene ....» Sitatboka, ny utg. s. 279.)

Dette er i siste omgang et spørsmål om materialisme eller idealisme i erkjennelsesteorier – om vi trur folks bevissthet kommer fra deres praksis eller fra himmelen. Riktige og revolusjonære ideer kommer fra riktig og revolusjonær praksis. Borgerlige ideer stammer fra borgerlig praksis. (Intellektualistisk ordgyteri er f.eks. slik praksis.)

Men fortsatt finnes det dem som hevder at »den praksis som leder til revolusjonære ideer må baseres på en revolusjonær plattform» (som for all del må være skrevet, opplest og vedtatt). Disse mener at f.eks. økonomiske streikeaksjoner slett ikke kan skape annet enn en økonomisk bevissthet, og at en taktikk som legger vekt på slik kamp ikke i seg sjøl tjener revolusjonære formål. For å bøte på dette vil de »hekte på» revolusjonære eller »sosialistiske» paroler på enhver aksjon i dagskampen og slik holde hendene reine .... Slike synsmåter er i virkeligheten absolutt feilaktige.

Lenin skriver:

»Ved enhver streik gjør tanker om sosialisme seg sterkt gjeldende blant arbeiderne, tanker om hele arbeiderklassens frigjøring fra kapitalens undertrykkelse. Det har ofte skjedd at arbeiderne på en bestemt fabrikk eller i en bestemt industrigren eller i en bestemt by, knapt har tenkt over eller ant noe om sosialisme før de fikk erfare en storstreik; men etter streiken startet de studieringer og foreninger slik at flere og flere arbeidere ble sosialister.

– – –

En videre åpner en streik arbeidernes øyne ikke bare for kapitalistenes, men også for regjeringens og lovverkets karakter. Akkurat som fabrikkeierne forsøker å stå fram som arbeidernes velgjørere, forsøker også regjeringens embetsmenn og deres lakeier, overbevise arbeiderne om at tsaren og hans regjering tar like mye hensyn til arbeiderne som til fabrikkeierne, slik loven tilsier. Arbeiderne kjenner ikke lovene, har ingen kontakt med regjingsfolk, og særlig ikke dem i

www.akp.no (2024)

høye stillinger, så han tror ofte på alt dette. Men så bryter det ut en streik. Statsadvokaten, fabrikkinspektøren, politiet og ofte militære tropper dukker opp på fabrikken. Arbeiderne får vite at de har brutt loven: Arbeidsgiverne har lovens velsignelse til å møtes og åpent diskutere måter å skjære ned arbeidernes lønn på, men arbeiderne blir erklært for forbrytere om de kommer til en felles avtale! . . . .

— — —

Enhver streik styrker og utvikler arbeidernes forståelse av at regjeringen er deres fiende og at arbeiderklassen må forberede seg på å kjempe mot regjeringen for folkets rett.» (Side 13 – 15 i heftet »Streik», Oktober forlag 1971.)

Altså: Vi holder absolutt fast ved at kampen for massenes nære interesser er et strategisk prinsipp, en absolutt nødvendighet for å fremme revolusjonens og folkets sak. Ideer om at det er »opportunistisk» eller »økonomistisk» å kjempe for folkets nære interesser, er i virkeligheten å stille revolusjonens langsiktige oppgaver i motstrid til folkets daglige interesser, og bunner i en temmelig tvilsom tankegang.

BEVISSTGJØRING ELLER KAMP?

Vi marxist-leninister legger avgjørende vekt på mobilisering og organisering av massene til kamp, og innretter vår propaganda og agitasjon på å gå hand i hand med kampen. Vi snakker lite om *»bevisstgjøring»*, og det har sin årsak. Vi hevder at bevissthet kommer fra praksis. Hva så med propaganda, vil vel noen spørre? Vi vil svare at propaganda er en måte å spre erfaringene fra praksis, i første hånd.

Snakket om »bevisstgjøring» dekker over dette, og gir ideer om at revolusjonær bevissthet oppstår først og fremst ved bokstudier, grublerier eller prat. Å tru slikt er idealisme av samme type som Children of Gods »revolusjon i hjertet».

Mange trur kampen for sosialismen først og fremst dreier seg om å »bevisstgjøre» 51 % sosialister, og så »trykke på knappe En slik forestilling er egentlig *ref istisk* fordi den bygger på ideen om : evolusjonen dreier seg om en jevn og gradvis utvikling, dvs. en *evolusjon.*

Lenin peker på at hovedtyngden av massene ikke vil bli revolusjonære før i den revolusjonære situasjonen. Det avgjørende i denne situasjonen er i første omgang at massene er *organisert* og at de har *kamperfaring* og en *kommunistisk ledelse.* Slik organisering og kamperfaring vinnes først og fremst gjennom dagskampen. Og også den kommunistiske ledelsen utvikles og prøves best i dagskampen.

STRATEGI OG TAKTIKK

Vi har pekt på at kampen for enhetsfront er en strategisk oppgave, dvs. at den er av betydning for *hele* den revolusjonære kampens resultat.

Vi skal gå inn på hvilke konsekvenser dette har for kommunistenes taktikk i dag, men først litt på forholdet mellom strategi og taktikk – to ord som brukes mye på venstresida, og som få kjenner betydningen av.

Stalin har gitt en grei sammenfatning:

»Strategien er å bestemme retningen for hovedangrepet fra proletariatet i den gitte etappe i revolusjonen, er å utarbeide en tilsvarende plan for hvordan en skal stille opp de revolusjonære krefter (hoved- og bireserver), er kampen for å gjennomføre denne planen under hele forløpet av den gitte etappe i revolusjonen.» (spørsmål i leninismen s. 56)

Og om taktikken:

»Taktikken er å bestemme linjen for hvordan proletariatet skal opptre i de forholdsvis korte perioder med flo eller ebbe i bevegelsen, oppsving eller nedgang i revolusjonen, den er kampen for å gjennomføre denne

www.akp.no (2024)

linjen ved å erstatte de gamle kampformer og organisasjonsformer med nye, eller ved å kombinere disse former osv.

Mens strategien tar sikte på det mål å vinne krigen f.eks. mot tsarismen eller borgerskapet å føre kampen mot tsarismen eller borgerskapet til ende, så stiller taktikken seg mindre vidtrekkende mål, for den tar ikke sikte på å vinne krigen som helhet, men bare på å gjennomføre med hell enkelte slag, enkelte kamper, enkelte kampanjer, enkelte aksjoner som svarer til den konkrete situasjon i en periode med oppsving eller nedgagn i revolusjonen. Taktikken er en del av strategien, og den er underordnet strategien og tjener den.» (Samme sted s. 57-58)

I den taktiske situasjonen m.h.t. enhetsfrontpolitikken i dag er kampen for enhet på venstresida i dagskampen en helt sentral oppgave i kampen for enhetsfronten. Men denne oppgaven har ikke bare den sida å *skape enhet* på de feltene kampen er i gang, men like mye å *reise* kampen effektivt i dagspolitikken. A snakke om enhet på venstresida uten å være villig til å drive dagskamp, er bare bløff og sludder.

Dette er fordi uten dagskamp er vi egentelig uten taktikk overhodet, og har sjølsagt ingen taktiske oppgaver å forene oss med andre om.

»Venstre»-opportunistene har et karakteristisk kjennetegn: En uvilje til å drive dagskamp som innebærer at de egentelig ikke *har* noen taktikk. »Venstre» folkene (KAG, KUL etc.) prater mye om »strategi» men aldri om *den delen av strategien* som knytter direkte an til den konkrete situasjonen: taktikken. Dermed reduseres de strategiske frasene deres til luftslott som ikke tar hensyn til hvordan langsiktige mål skal settes ut i livet.

Lenins karakteristikk av »det revolusjonære frasemakeriet» rammer dem med full tyngde:

»Revolusjonært frasemakeri er en sykdom som revolusjonære partier oftest lider av når de utgjør, direkte eller indirekte, en kombinasjon, allianse eller sammenblanding av proletære og småborgerlige elementer, og når de revolusjonære begivenhetenes gang er kjennetegnet av store, raske siksakk. Med revolusjonært frasemakeri mener vi gjentakelsen av revolusjonære paroler, uten hensyn til de objektive omstendighetene i en gitt vending i begivenhetene, ved den gitte tingenes tilstand som rår på tidspunktet. Parolene er fortrinlige, forlokkende, berusende, men det er ikke noe grunnlag for dem; slik er den revolusjonære frasens natur . . . .» (Lenin: »The revolutionary phrase», 1918, vår oversettelse)

Det er revolusjonært frasemakeri som driver KUL & Co til å kreve selv den mest beskjedne lille aksjonsenhet drapert i et skrud av »revolusjonære», strategiske paroler.

SV-lederne står i dag ofte for en frontpolitikk som er et slags »vrengbilde» av »venstre»-opportunistenes. SV er en løs, reformistisk valgfront. Det omfatter ulike syn på såvel strategi som taktikk, fra venstresosialdemokratisk reformisme til Moskva-revisjonisme og ærlig revolusjonær innstilling. I likhet med »venstre»-folkene vil SV-lederne helst presse sitt partiprogram inn i plattformene for enhver front og aksjonsenhet. Men samtidig vil de gjerne *utelukke* alt som strekker seg ut over ramma av den reformistiske SV-plattforma.

Ta parolegrunnlaget for SVs »Arbeiderfront 74» i Oslo 1. mai: SV-lederne krever at *alle* tiltredende organisasjoner skal slutte seg til *hele* parolegrunnlaget (– dvs. at f.eks. Kvinnefronten skal ta stilling til sosialismen –) men samtidig velger de en hovedparole for toget som avgrenser *fra all revolusjonær sosialisme*. Hoved-

www.akp.no (2024)

parola er »For et demokratisk, sjølstyrt og sosialistisk Norge!» En ting er at parola godt kan underskrives av Aspengren og Bratteli, og derfor ikke skiller mellom venner og fiender av sosialismen. Men viktigere er det at det er en parole for den »demokratiske sosialismen» – dvs. mot den revolusjonære sosialismen, *mot proletariatets diktatur.*

Oppsumeringsvis kan vi slå fast at denne »frontpolitikken» likner på den linja salige Martin Tranmæl fulgte i trettiåra. DNA-lederen Tranmæl avslo alle kommunistenes oppfordringer til enhetsfront under påskudd av at enhetsfronten skulle og kunne rommes innafor DNA aleine. I sin essens er dette en anti-enhetsfrontpolitikk. SV-lederne følger på ingen måte noen konsekvent »tranmælittisk» frontlinje i dag, og det er en viktig oppgave i kampen for enhetsfronten å kjempe mot slike tendenser.

HVORDAN BESTEMME ET RIKTIG FRONTGRUNNLAG?

I samband med 1. mai, arbeidet i Kvinnefronten o.l. har det mange steder vært debatt om hva som er det riktige *grunnlaget* for enhetsfront i dag. Hva skal være frontenes og aksjonsenhetenes politiske grunnlag? Skal Kvinnefronten ha »sosialistiske paroler»? Skal stillingstaken til sosialismen være et krav for deltakelse i 1. mai-demonstrasjoner? osv. osv. Denne dabatten har for en stor del vært nokså forvirret, og har ofte vært fort utfra nokså stivbeinte og besynderlige »prinsipielle standpunkt». La oss se på noen slike »prinsipper»:

1) »Alt frontarbeid må stilles på en sosialistisk plattform!»

2) »Alt frontarbeid må eksplisitt rette seg mot fienden – og derfor ha en 'anti-kapitalistisk' plattform!»

3) »Enhver sosialisme i et frontgrunnlag strir med prinsippet om å forene alle som lar seg forene, og er derfor forkastelig!»

Alle disse »prinsippene» er ubrukelige dogmer som ikke tar hensyn til den objektive *situasjonen.* De hjelper oss ikke en tomme på vei mot et riktig frontgrunnlag i noen sammenheng.

For det første er et frontgrunnlag et *taktisk* spørsmål – ikke et strategisk. Når kommunistene deltar i en front, er dette et ledd i en taktikk som tjener deres strategiske mål. Dette betyr ikke på noen måte at det er nødvendig med likhet mellom strategiens mål og frontgrunnlagets.

For det andre: Kommunistenes linje for frontgrunnlaget må bygge på en anvending av strategien på den *konkrete, rådende situasjonen.* Og her er det en rekke saker som kommer inn i bildet. For det første kampoppgavenes karakter. For det andre massenes subjektive nivå. For det tredje hva som trekker linja klart mellom venner og fiender. For det fjerde hva som er utviklingstendensen i situasjonen, styrkeforholdet .... osv. Kommunistene må her gjøre en allsidig analyse, og ikke stole på at dogmatiske »prinsipper» skal gi dem ei kokebok.

For det tredje: Endret situasjon krever ofte endring i et frontgrunnlag. Ta utviklinga av grunnlaget til Rød Front i Studentersamfunnet i Oslo. Fra starten i 69 var hovedoppgaven til fronten bestemt av den ekstreme opportunismen til de andre venstregrupperingene i Studentersamfunnet. Disse gruppene sto ikke bare for en reformistisk strategi, men også i de fleste dagskampsaker for en feilaktig linje. I denne situasjonen var det ikke politisk grunnlag for enhet på venstresida i Studentersamfunnet i Oslo, og en sentral oppgave for Rød Front var å trekke et skarpt skille mellom reformisme og revolusjonær sosialisme, mellom kamplinje og sofa-radikalisme av kultur-

www.akp.no (2024)

radikalt mønster. Det var naturlig at Rød Front måtte stå på en revolusjonær plattform.

I perioden med EEC-kampens tilspissing, skjedde det i samband med styrket praksis, en rask radikalisering av de fleste venstre-grupperingene, særlig SF. Samtidig gjorde den sterke truselen om EEC-medlemskap det mer nødvendig enn noensinne for alle progressive å stå sammen i kampen. I denne situasjonen var det ikke lenger riktig å sette spørsmålet om reform eller revolusjon som det mest sentrale i DNS. Rød Front tok spørsmålet om revolusjon av sosialismen ut av grunnlaget og gikk inn for bred enhet på venstresida på klassekampens grunn, og for samarbeid på venstresida om ledelsen i DNS.

I dag er situasjonen igjen en annen: SV har etter valget gått til høyre i en rekke dagskampsaker, f.eks. 1. mai. Medgangen til valget har fårt til usunne parti-sjåvinistiske tendenser som gjør enhet i handling på venstresida vanskeligere å oppnå selv der det hersker enighet. I Studentersamfunnet i Oslo har SV vedtatt å stille eget styre *mot* Rød Front, på et snevert partigrunnlag – på SVs reformisme og opportunisme. I denne situasjonen er det riktig av Rød Front, igjen å legge vekt på sosialismen og på hva som kan føde til sosialismen i Norge.

Opportunistene skjønner ikke at fronttaktikk må legges opp utfra utviklinga i situasjonen, og skriker derfor om »vakling» når sannheten er at *omstendighetene* er skiftet.

ENHET OG KAMP

Studentersamfunnet i Oslo er et ekstremt eksempel på tendenser til partisjåvinisme i dagens SV. Vi ville gjøre en stor feil om vi la opp taktikken i landsmålestokk utfra det som utspiller seg der. Det er i dag både elementer av enhet og av kamp mellom ML-bevegelsen og andre grupper på venstresida. I de fleste saker i dagskampen er det fortsatt *politisk grunnlag* for enhet på venstresida. Det er vår oppgave å kjempe for at slik enhet kommer til uttrykk i praktisk handling i politikken, og å bekjempe alle tendenser til sekterisme, sjåvinisme og feilaktig politikk som truer det politiske grunnlaget for enhet.

Spørsmål:

1. Diskuter enhetsfrontens betydning i dagskampen og i kampen for sosialismen.

2. Hva skiller kommunistenes enhetspolitikk fra SVs og »venstre»- opportunistenes? Konkretiser til Kvinnefronten, interessekampen, studentersamfunna og den anti-imperialistiske solidaritetsbevegelsen.

3. Hvorfor er det viktig at kommunistene går i spissen for å reise folk til kamp for sine daglige interesser? Hvordan tjener dette kampen for sosialismen? Ta om mulig utgangspunkt i erfaringer fra din studieplass.

Litteratur:

Dimitrov: »Om Folkefrontens og Enhetsfrontens problemer» s. 56 – 67, 92 – 98, 112 – 117. (Merk at Dimitrov bruker betegnelsen »enhetsfront» om enhet i arbeiderklassen – og betegnelsen »folkefront» om enhet mellom arbeiderklassen og andre klasser eller lag. Mao bruker såvidt vi kan se »enhetsfront» som fellesbetegnelse.)

Mao: »Sørg for massenes velferd» s. 38 – 42 i »Skrifter i utvalg».

www.akp.no (2024)

»Uten praksis er teorien meningsløs, og uten teori blir praksis blind» Stalin.

Tusenvis av mennesker har vært gjennom grunnstudier i marxismen-leninismen Mao Tsetungs tenkning siden daværende SUF(m-l) startet med grunnsirklene sine i 1969.

Til nå har det ikke eksistert noe studieopplegg spesielt tillempet for studenter. Dette behovet blir nå dekket av tre nye studiesirkler fra Norges Kommunistiske Studentforbund.

Dette heftet – del A – tar opp de viktigste spørsmåla der kommunistene står steilt i mot opportunisme av alle slag:

– *DEN KOMMUNISTISKE KLASSEANALYSEN, TEORIENE OM KLASSESTANDPUNKTET, STATEN, PARTIET OG ENHETSFRONTEN.*

Kurset omfatter 5 møter.

Norges Kommunistiske Studentforbund – NKS – ble stiftet i mars 1974, på grunnlag av studentlaga til Rød Ungdom. NKS er studentorganisasjonen til AKP(m-l), og har avdelinger på om lag alle høyere læresteder i Norrge.

Pris kr. 4,-

ISBN 82 - 7094 - 072 - 0

A/S Duplotrykk
Oslo 1974

www.akp.no (2024)